

lidt ud i Fremtiden, sandsynligvis ogsaa for nødvendigt at komme ind paa det Princip, som her er fastslaaet, saa er det begrundet i den Omstændighed, at Kommunerne ere meget betydelig overbeholdede. Hvis det ærede Medlem vil gennemgaa de Love, som vi have vedtaget i de to sidste Samlinger, der jo ikke paa nogen Maade høre til de frugtbare Samlinger paa Lovgivningens Omraade, vil han se, at de paa flere Punkter stærkt bebyrde Kommunerne, dels med forøget personligt Arbejde og dels ligefrem finantzielt. Hvis det ærede Medlem vil se, hvilke Forslag der for Tiden ligge i Landskillinget, saa er der f. Ex. Regjeringens Sygeforsikelse. Den gaar ud paa, at rent foreløbig skulle de ikke ubetydelige Tilskud erlægges af Statskassen, men efterhaanden tænkes de lagte over paa Kommunernes Kasse. Og hvad er det, som møder os rundt om i Landet og ikke mindst i Kjøbenhavn, som det ærede Medlem gjorde sig til Talsmand for, Andet end netop, at de kommunale Byrder ere ved at stige ud over den kommunale Statteevne? Det er netop det, som er Tilfældet. Naar vi se paa Landdistrikterne, er Forholdet det, at en stor Del af Afgifterne til Kommunerne paa- lignedes efter en Stattebasis, som man maa erkjende for at være i høieste Grad ufuldkommen, særlig i en Tid, hvor Landbruget er saa haardt trykket, som det for nærværende Tid er, nemlig Hartkornet. Jeg tror, at vi til Syvende og Sidst maa komme derhen, at vi enten maa stoppe paa den Vej, vi ere komne ind paa, at blive ved at lægge Byrder paa Kommunerne, der i det Væsentligste afholdes af Hartkornet, eller ogsaa maa give noget Tilskud fra Statskassen, for at Kommunerne fyldestgørende og tilstrækkeligt kunne indføre de Hver, der paa- hvile dem. At gaa den første Vej vil jeg anse for saare uheldigt. Thi hvis vi i Medfør af Tidens Udvikling mere og mere ønske, at Staten skal gribe ind paa de forskellige Omraader, og hvis vi saa ikke samtidig ville lade Kommunerne til en vis Grad være Forvaltere, saa at de i det Enkelte kunde administrere det Offentliges Indgriben, administrere de offentlige Interesser lige overfor de forskellige Ting, som vi hidtil have anset for private, men med Hensyn til hvilke vi nu anse det for rigtigt, at det Offentlige griber ind, saa tror jeg, at vi ville komme til en Statsocialisme af den fletteste Art, at vi ville komme til en rent bureaukratisk Ordning, en Ordning, som ingen i Virkeligheden kan ønske. Men man kan ikke blive ved at lægge Byrde paa Byrde paa Kommunerne og stadig fastholde, at Statskassen ikke maa tilflyde Noget til

Kommunerne. Spørgsmaalet bliver i Virkeligheden dette: Hvilken af disse to er bedst egnet til at udråde sig, hvilket af de to Statte-systemer er mest elastisk? Og dertil maa man ganske ubetinget svare, at det er Staten. Den har store og fortræffelige, kun lidt udnyttede Statteobjekter tilbage, jeg vil i saa Henseende kun nævne hærsk. Al, Brændevin og meget Andet. Der er en Retning i Tiden, og det en saare berettiget, den, at man tænker sig, at netop i alt Fald et af de Statteobjekter, jeg har nævnt, nemlig Brændevin, skulde kunne indbringe langt betydeligere Summer end hidtil. Men hvortil skulle saa disse Summer anvendes? Ganske sikkert kunne og bør de kun anvendes til direkte at lette de Ubemidlede. Naar. Ellers vil en saadan Statteforhøjelse faktisk kun føre til, at man tager fra de Ubemidlede Mere, end man giver dem. Naar der nu bliver Tale om, hvorledes det skal udføres i Pragis, staa vi tatter lige overfor Kommunerne. Jeg kan troste det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgkreds (Halkier) med, at den høitærede Finanzminister for 2 Aar siden har indbragt et Forslag, som netop hviler paa det Princip, et Forslag som en betydelig Forhøjelse af Brændevinsafgiften, imod at en betydelig Del af Indtægten deraf blandt Andet netop skulde gaa til den frie Fattigforsørgelse, til de Fattiges Klasse. Jeg skal, siden jeg har Ordet, benytte Leiligheden til at udtale min fulde Tilslutning særlig til en af de Udtalelser, der ere faldne her i Dag, nemlig den, der fremkom fra det ærede Medlem fra Ringkjøbing (Christiansen) angaaende Hjælpekassernes Opgave lige overfor Alderdomsforsørgelsen. Det forekommer mig, at der heri laa en overordentlig sund og rigtig Tanke, og det forekommer mig, at vi overfor dette overordentlig vanskelige Spørgsmaal om Alderdomsforsørgelse, som vi ikke kunne komme uden om, som bestandig vil stille sig frem for os paant, og som er saa saare vanskeligt at løse, maatte burde gribe et Forslag, som dette som en hjælpende Haand, i alt Fald foreløbig, indtil Anstuelserne om dette Punkt have klaret sig mere, indtil de statistiske Under søgelser have naaet til sikrere Resultater med Hensyn til den Dødelighed, hvor paa en fornuftig Statsalderdomsforsørgelsesanstalt alene kan bygges. Dette Forslag vil jo, som det ærede Medlem saa rigtig udtalte, have den fornødne Elasticitet, det vil gjøre, at man kan tage tilbørlig Hensyn til de overordentlig forskellige Forhold, som naade rundt omkring i Landet. Overfor det Forslag om en Alderdomsforsørgelse, der